JAARGANG 86 | NR. 8 | SEPTEMBER 2026

MANkracht

BIJBELSTUDIE VOOR VERENIGING EN KRING

ABBA VADER - BIJBELSTUDIE OT (5)

Een straffende vader

INTERVIEW

Zo vader, zo zoon...

ABBA VADER - BIJBELSTUDIE NT (5)

Wie is je V(v)ader?

UITGAVE VAN DE HERVORMDE MANNENBOND OP G.G.

issn 0167 - 3564
MANkracht
(zoals verwoord in Jesaja 40:30-31)
verschijnt
10x per jaar.

HOOFDBESTUUR

1e voorzitter
ds. H.J.T. Lubbers
T: 033 2861207
E: lubbers@hervormdemannenbond.nl

2e voorzitter
ds. A. Snoek
T: 0511 855071
E: snoek@hervormdemannenbond.nl

1e secretaris
dhr. W.J.J. Appeldoorn (tevens postadres)
Windmolen 19, 2986 TH Ridderkerk.
T: 06 25100939
E: appeldoorn@hervormdemannenbond.nl

2e secretaris
ds. A. van Zetten
T: 06 52028578
E: vanzetten@hervormdemannenbond.nl

1e penningmeester
dhr. A. Kreijkes
T: 0548 789801
E: kreijkes@hervormdemannenbond.nl

2e penningmeester
dhr. T. Vlot
T: 0184 692469
E: vlot@hervormdemannenbond.nl

Lid
ds. E. de Mots
T: 06 14462283
E: demots@hervormdemannenbond.nl

Lid
ds. J.M. Molenaar
T: 079 3163712
E: molenaar@hervormdemannenbond.nl

Lid
ds. C.H. Bijl
T: 071 3626916
E: bijl@hervormdemannenbond.nl

REDACTIE MANKRACHT
ds. J.M. Molenaar
ds. E. de Mots
dhr. G. van Tol
dhr. L.H. de Kluijver (vormgeving)
E: l.h.dekluijver@gmail.com (advertenties)

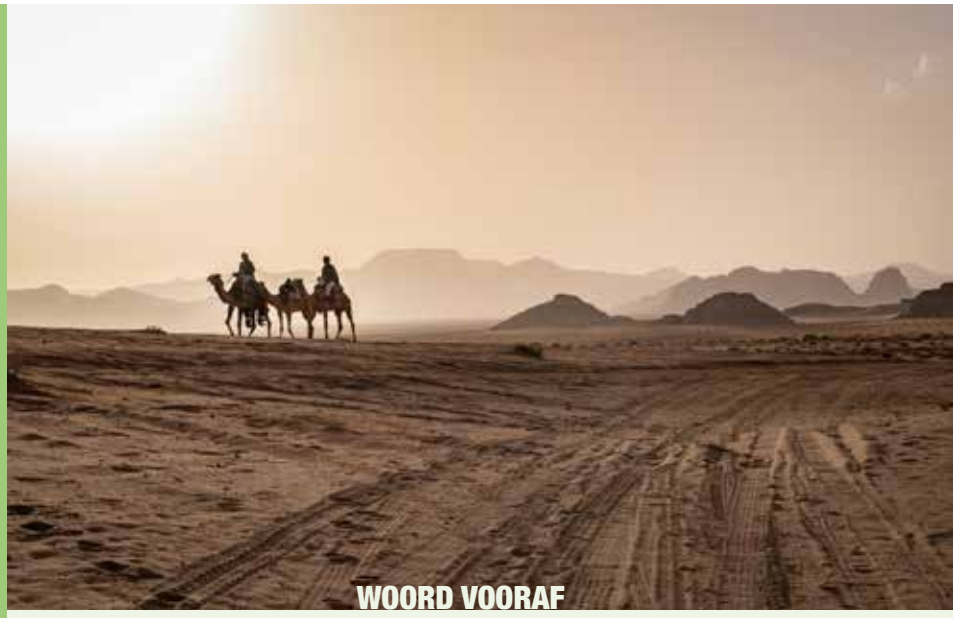
BESTUURSWIJZIGINGEN & MUTATIES
E: info@hervormdemannenbond.nl

OVERLIJDENSBERICHTEN
E: demots@hervormdemannenbond.nl
(o.v.v. MANkracht)

ABONNEMENT OP MANKRACHT?
Leden krijgen het blad gratis. Ben je geen lid maar wil je MANkracht ook ontvangen?
E: info@hervormdemannenbond.nl
T: 06 25100939

Het lidmaatschap van de Hervormde Mannenbond kost € 19,– per jaar.
IBAN: NL08 RABO 0377 8715 59
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G.

Abonnementen lopen per kalenderjaar. Opzeggen moet vóór 1 december via
E: info@hervormdemannenbond.nl

WOORD VOORAF

Geliefde medereizigers

'Geliefde medereizigers op weg en reis naar de nimmer eindigende eeuwigheid…' In vroeger dagen begonnen sommige dominees hun preek met deze aanspraak. Wat je daar ook van vindt, het benadrukt in elk geval dat wij onderweg zijn.

Door: ds. H.J.T. Lubbers, Woudenberg

Dat accent raakt zomaar ondergesneeuwd. Ook in de gemeente van Christus. Secularisatie, aldus prof. Herman Paul, is immers dat het verlangen naar succes, status en geluk belangrijker worden dan ons verlangen naar God en Zijn toekomst. Het verlangen naar God is niet weg, maar staat niet meer bovenaan. Met alle gevolgen van dien. De pelgrim wordt toerist, die het leven wil uitknijpen als een citroen. De strijd tegen de zonde neemt af.

Hoe nodig is het, om er telkens aan herinnerd te worden dat wij hier geen blijvende stad hebben (Hebr. 13:14). Dat gebeurt ook als we in dit septembernummer van MANkracht het overlijdensbericht van Pim Slingerland (61) lezen, die tijdens zijn zomervakantie in Frankrijk plotseling overleed. Onlangs kwam hij nog tweemaal aan het woord in MANkracht, over vaderschap en verlies (in het mei- en in het juninummer).

Bij alle tranen die de dood teweegbrengt, is het een wereld van verschil als je het eigendom van Jezus Christus bent. Van Hem is de toekomst! Laten we net als Jonathan Edwards dagelijks bidden: 'Lord, stamp eternity on my eyeballs.' ■

‘Komt, want alle dingen zijn nu gereed’

Samuel Rutherford (1600-1661)
naar aanleiding van een preek over Lukas 14: 16-24

‘En zij begonnen zich allen eendrachtelijk te ontschuldigen.’
“Redelijkerwijs zou men denken dat wanneer de Heere een groot avondmaal bereidt voor de wereld, allen graag zouden komen en een maaltijd van Hem ontvangen, en dat ze er allemaal heen zouden rennen en zouden wedijveren om de eerste plaats aan tafel te krijgen en het dichtste bij de Heere te zitten! Nee, maar zo is het hier niet, want er zijn drie soorten mensen die allen eendrachtig weigeren te komen:
- De eerste genodigde zegt: ’Ik heb een akker gekocht.’
- De tweede genodigde zegt: ‘Ik heb vijf juk ossen gekocht.’
- De derde genodigde zegt: ‘Ik heb een vrouw getrouwd.’

Eer houdt de eerste weg, rijkdom en voordeel de tweede en plezier en begeerlijkheid de derde. Zo is het al vanaf het begin geweest. God en de wereld zijn altijd met elkaar in conflict geweest over de ziel van de mens; God trekt en de wereld houdt vast. Dit zijn de drie goden van de wereld: eer, voordeel en plezier. Dit is hun ‘drie-eenheid’, hun ‘Vader, Zoon en Heilige Geest.” ■

Uit: ‘Christus en Zijn kerk’, De Banier 2026

ABBA VADER - BIJBELSTUDIE OT (5)

Een straffende vader

Spreuken 3:1-20 en Hebreeën 12:1-13

Door: ds. A. Snoek, Driesum

Veel is geschreven over opvoeding. Ieder mens heeft opvoeding nodig. Opvoeders wijzen ons de weg voor en door het leven. Pedagogie is het kind leiden. Het kind voorgaan, bij de hand nemen, stuwen en sturen in liefde en vertrouwen naar zelfstandigheid en volwassenheid. Zoals mensen kinderen en jeugd opvoeden, gebruikt de Heere dit beeld voor Zichzelf. Echter, wat wordt bedoeld met de titel van deze Bijbelstudie?

TEKSTVERBAND

Vanaf het eerste hoofdstuk spreekt vader Salomo tot zijn zoon. Hij dringt er steeds op aan het onderwijs niet te vergeten en daadwerkelijk in praktijk te brengen voor God en mensen. Hij prijst een vroom leven aan.

Het hoofdstuk is te splitsen in vier gedeelten. In de verzen 1-12 wordt de zoon aangespoord om oprecht te leven, verdeeld in zes paren van een voorschrift en een belofte. De verzen 13-20 wijzen op het belang van (levens)wijsheid. Dat geldt voor de zoon, maar dat lezen we ook van God. De verzen 21-35 gaan over het streven om wijs en bedachtzaam te leven. Dit wordt concreet gemaakt in de opdracht de naaste eerlijk te behandelen. In de slotverzen wordt het onderscheid duidelijk tussen goddelozen en

rechtvaardigen, anders gezegd dwazen en wijzen. Deze vier gedeelten zijn de rode draden in het boek Spreuken. We beperken ons tot de eerste twaalf verzen.

ONDERWIJS

De vader heeft zijn zoon vanaf hoofdstuk 1 het nodige aan onderwijs en raad gegeven. Gezaghebbend onderwijs wat niet vergeten mag worden. Bewaar het onderwijs. Hang die om je hals en schrijf deze op de tafel van je hart. Het schrijven in of op iets duidt op de blijvende en vaste waarde van het onderwijs. (Vergelijk voor de verzen 3-8 Deuteronomium 6:5-9.)

Het is niet alleen onderwijs in de verhouding van vader tot kind en van mensen onderling. Het is ook een Bijbelse en geestelijke weg. Het dient ertoe om de HEERE te kennen en Hem te erkennen gedurende je gehele levensweg en -wandel. Betrek de Heere in alles van je leven! Hij leidt in het spoor van de gerechtigheid (Psalm 23:3b). Je gehele levensweg wordt recht, zoals God een veilige weg door de woestijn baant (Jesaja 40:3). Met heel je hart, dat is met volle inzet, Hem alleen vertrouwen en niet op eigen inzicht steunen. Juist het hart vanwaaruit de uitgangen van het leven zijn. Daar worden verlangens, wil en hartstochten gekleurd.

Achter Salomo zien we de HEERE Zelf en Jezus Christus, Die meer dan Salomo is, staan. *Ik raad u aan* (Openbaring 3:18). Wijze raad moet je niet in de wind gooien. Beter is haar aannemen dan verwerpen. Bewaar Gods onderricht in je hart, zoals Maria eeuwen hierna zal doen.

Wanneer we vader mogen zijn of een leidende taak in de christelijke gemeente of in de maatschappij hebben, moeten we er goed op bedacht zijn dat wij dienares van de Heere zijn. Onze woorden dienen ook daden te zijn. Goed (en bovenal: Góds) voorbeeld doet goed volgen. Onderwijs met een hemels stempel.

» Onderwijs met een hemels stempel «

AANSPRAAK

Mijn zoon! Het is de toon van het onderricht. Het veronderstelt de bloed- en verbondsband met elkaar. Het is de uitdrukking dat je er helemaal bij hoort, in de familiekring en tot het volk van God. Jezus sprak: *Heb goede moed, dochter!* En: *Deze was ook een zoon van Abraham* (Zacheüs). Toegenegen, trouw en eerlijk vertelt vader. Het ligt hem op het hart. Het gaat hem aan het hart. Daarom een teer begin van een gedeelte over vermaning en bestraffing. Door de aanspraak te herhalen wordt attentie gevraagd. Luister eens extra goed. Heb geen afkeer wanneer de Heere je straft. Zoals ik, je liefhebbende vader, dat in de opvoeding wel eens doe, zo doet de Heere dat ook met iedereen die Hij liefheeft. Wat bedoelt Salomo ermee?

BESTRAFFING (11-12)

Verschillende woorden voor vermaan en bestraffing worden hier gebruikt. Veracht het bovenal niet. Een sterke ontkenning wordt hier gebruikt. Verwerp of veracht de

vermaning niet en verafschuw deze niet. Een verstandige zoon zal dit aanvaarden en er profijt van hebben (Spreuken 17:10). Wees in ieder geval niet zoals het volk bij Meriba (zie Psalm 95).

Vermaning is discipline bijbrengen, tucht en corrigerend onderricht van de zoon. Goddelijke correctie is van belang. De bestraffing of terechtwijzing, ook wel met tuchtiging te vertalen, is hier de enige plaats in Spreuken waar staat dat God moeiten zendt om iemand op te voeden. In Job 5:17-18 en 33:16-30 wordt dit breder uitgewerkt.

Het aanvaarden van Gods tucht is een openstellen voor Zijn liefde. Want zo handelt de Heere! Juist het onthouden van de roede is geen liefde (Spreuken 13:24).

NEGATIEF WORDT POSITIEF

Het woord bestraffing/tuchtiging is een negatieve maatregel met een positief doel, namelijk iemand iets leren. Vergelding heeft veeleer tot doel de boosaardigen te bestraffen om de rechtsorde te herstellen. Een mens die onderwijs, correctie en eventueel tuchtiging toelaat, toont de bereidwilligheid zich te laten corrigeren. Hier komen we de 'ideale' mens uit Spreuken tegen. Het is iemand die bereid is te leren en zich aan gezag te onderwerpen. (Studiebijbel)

C.S. Lewis heeft opgemerkt dat God het liefst fluistert als Hij tot ons spreekt. Echter, vanwege de hardnekkigheid gebruikt Hij, grijpt Hij de megafoon van de tucht. De Heere kan het lijden in ons leven toelaten. Echter, nooit uit hardheid en ook niet van harte, maar uit trekkende zondaarsliefde (vgl. Klaagliederen 3:31-33). In Hebreeën 12:5-6 wordt de tucht gezien als een middel om geloofsvolharding te leren, maar ook om deel te krijgen aan de heiligheid van God.

» Megafoon van de tucht «

VERDIEPING IN HEBREEËN 12

In het Nieuwe Testament wordt dit opvoeden verder uitgewerkt en verdiept. Het gebruikte Griekse woord wordt in de SV vertaald met kastijding en in de HSV met bestraffing. Het woord zelf betekent allereerst een kind opvoeden, opleiden, trainen. Het wordt ook gebruikt voor corrigeren, straffen en kastijden. Het woord kastijden verdient voorkeur. Het is een ander woord voor tuchtiging. In dat laatste woord klinkt nog het oudere Nederlandse woord *tijgen* of *tiegen* door, wat *trekken* betekent. Wanneer het kind, en dit geval de gelovige of het volk van de Heere, gecorrigeerd moet worden, is het de bedoeling niet af te stoten, maar naar Zich toe te trekken. De bestraffing kan wel hard schijnen, maar gebeurt met het hart en in liefde. Aan de spits van de roede zit honing. Op dat Vaderlijke hart wordt in Psalm 6:2 gepleit.

Toch wordt een stevig woord als *geseling* gebruikt (6). Het ging er in de oudheid niet

altijd zachtzinnig aan toe. Echter, ook Gods tuchtiging kan uiterst pijnlijk zijn. Naast tere en lieflijke bestraffing, is er ook het scherpe en gestrenge. Dat Hij een weg met ons gaat dwars tegen vlees en bloed in. Een kastijding, die uiterst scherp is voor ons zondige hart en onze hoogmoedige natuur. We kunnen denken aan de doorn in het vlees van Paulus. Johannes moet aan Laodicea schrijven: *Ieder die Ik liefheb, wijs Ik terecht en bestraf Ik*. En waartoe? *Wees dan ijverig en bekeer u.*

» Opvoeden voor de eeuwige erfenis «

DOEL

De Heere bestraft. Calvijn merkt in zijn commentaar bij Psalm 44:13 op dat satan van alles doet, maar dat we hoger moeten opklimmen. Het is immers de Heere Die alles beschikt. *We moeten bedenken dat wij door Hem worden beproefd en onderzocht. Hetzij, dat Hij ons kastijdt of ons geduld oefent of onze zondige, vleselijke hartstochten bedwingt of ons opleidt tot zelfverloochening.*

De Heere kastijdt tot *ons* nut, opdat wij aan Zijn heiligheid deel zouden hebben. De kastijding getuigt van het kindschap van God. Je bent geen onwettig of buitenechtelijk kind, maar zoon of dochter. Vaderlijke tuchtigingen voeden op voor de eeuwige erfenis. Ze zijn pijnlijk voor het vlees, maar ten voordele van de ziel.

De Heere gebruikt deze geestelijke opvoeding, opdat we het beeld van Zijn Zoon gelijkvormig worden. En, God heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, zal Hij dan met en door Hem ons niet alle dingen schenken? ■

VRAGEN

1. **Met welk doel straft de Heere ons? Hoe gaan we in het dagelijks gesprek met anderen hiermee om? Betrek daarin ook de oordelen die over de wereld gaan.**
2. **Kun jij persoonlijk iets vertellen over de kastijding van de Heere?**
3. **Probeer met elkaar te omschrijven wat nu het *deel krijgen aan Zijn heiligheid* concreet in het (jouw) leven betekent en uitwerkt (zie ook Johannes 15 : 2 en 8).**
4. **Hoe luister jij op zondag naar de voorlezing van de Wet? Als kind of ...?**
5. **Lees Job 5:17-18. Wat is de eerste gedachte die bij je opkomt?**

Zo vader, zo zoon…

Familiebedrijven kunnen met trots vermelden dat een volgende generatie aantreedt. Ook bij predikanten zien we dat er in geslachten meerdere predikanten voorkomen. Hierover merkt ds. L. Kruijmer, emeritus predikant uit Ede, op dat 'hij niet met trots, maar vooral met dankbaarheid ziet op het gegeven dat zijn zoon, ds. G.H. Kruijmer uit Wapenveld, in het ambt van predikant mocht treden'.

Door Gert van Tol, Rouveen

Een gesprek met beide predikanten over hun rol als vader en zoon, maar ook hun relatie tot het 'Vaderschap van God'

IN HOEVERRE HEEFT DE ROEPING TOT HET AMBT EEN RELATIE MET UW OPVOEDING?

Ds. L. Kruijmer geeft aan dat die relatie er eigenlijk niet is. Zijn familie is een familie van bakkers, visventers en handelaren in de omgeving van Huizen. De predikant geeft aan dat bij hem de roep tot het ambt langzamerhand is ontstaan.

Ds. G.H. Kruijmer denkt terug aan zijn middelbareschooltijd. Bij hem kwam het onverklaarbare, innerlijke verlangen om predikant te worden. De keuze is niet gemaakt omdat hij de zoon van een predikant is. Zijn ouders hebben hier nooit in gestuurd. Het is God Die de roepstem in je hart legt. Maar de rol van vader als predikant is wel vormend geweest'.

HOE KIJKT U AAN TEGEN HET VADERSCHAP VAN GOD EN UW EIGEN ROL ALS VADER?

Ds. G.H. Kruijmer: 'Het een geweldige realiteit dat God onze Vader wil zijn. Christus leert ons Zelf bidden: 'Onze Vader', als aangenomen, geliefde kinderen. Door genade kinderen van de Vader.

Daarom mag het gezin een plaats van veiligheid en vertrouwen zijn als basis voor de opvoeding. Als aardse vader hebben we onze gebreken, maar daarom is het zo groot dat we door genade God als hemelse Vader mogen kennen.

MAAR WAT ALS DAT BEELD NIET MATCHT MET HET BEELD VAN HET VADERSCHAP WAT SOMS IN DE GEMEENTE ERVAREN KAN WORDEN?

Ds. G.H. Kruijmer: 'In het pastoraat moet er op goede wijze zorg en aandacht zijn voor de gebrokenheid die je tegenkomen kunt. Er zijn varianten op het gezin zoals het bedoeld is. Maar dat mag niet het nieuwe normaal worden. Het contrast tussen God als Vader en aardse vaders kan groot zijn. Diversiteit van vaderschap heeft ook positieve kanten. De ruimte om als vader met je kinderen op te trekken is er meer dan vroeger'.

Ds. L. Kruijmer: 'Terugkijkend zou je dingen wellicht anders, beter willen doen. Destijds stond het belang van de gemeente altijd voorop. Als je wat langer in het ambt staat, kom je hier wat losser in te staan. Er was vroeger minder begrip als je als predikant koos voor je gezin'.

Ds. G.H. Kruijmer: 'Nog even terug naar die gebrokenheid. Bij Zondag 46 van de catechismus is volop ruimte om in alle breedte voorbede te doen voor die omstandigheden waar het vaderschap zijn gebrokenheid toont'.

HOE ZIET U DE MAATSCHAPPELIJKE WIJZIGINGEN IN DE ROLLEN VAN DE VADER EN DE MOEDER IN BIJBELS PERSPECTIEF?

Ds. G.H. Kruijmer: 'De weg die God geeft in het gezin met een vader en een moeder is een duidelijke weg. Als keuzes ertoe leiden dat de gezinstijd meer en meer beperkt wordt dan is het belangrijk om nog eens te bedenken of dit de wijze is waarop het bedoeld is.

Ds. L. Kruijmer: 'De tijd met je kinderen is een unieke tijd, die niet meer terugkomt'.

BIJ HET VADERSCHAP HOORT OOK DE GODSDIENSTIGE OPVOEDING. MERKT U DAT DIT TEGENWOORDIG MEER ONDER DRUK STAAT?

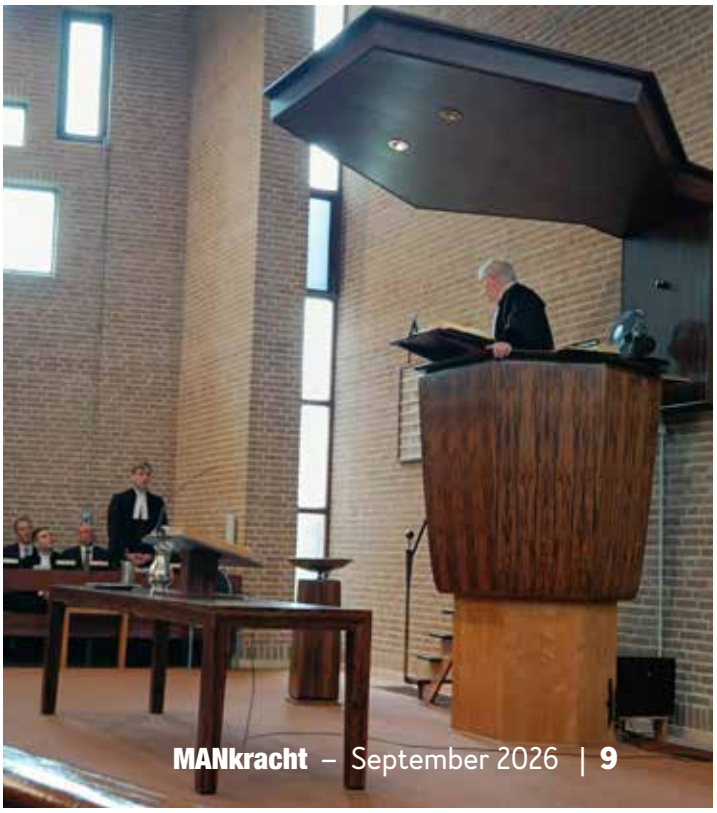
Ds. G.H. Kruijmer: 'Ja, er zijn wel zorgen. Maar er is ook reden tot dankbaarheid. Jonge mensen die bewust Bijbelse namen kiezen voor hun kinderen. Het stille en onopvallende van een godvrezende opa kan ook van groot belang zijn'.

Ds. L. Kruijmer: 'Het spreken met je kleinkinderen kan van grote waarde zijn. Dat hoeft niet altijd prekend te gebeuren, maar het is mooi als kleinkinderen ontdekken dat opa en oma leven uit het Woord'.

WAT ZOU U MODERNE VADERS ALS BELANGRIJKSTE MEE WILLEN GEVEN?

Ds. L. Kruijmer: 'Dat jonge vaders niet leven vanuit zichzelf, maar vanuit de overgave van Christus'.

Ds. G.H. Kruijmer: 'De persoonlijke verhouding tot God. Hem vertrouwen als de hemelse Vader en leven vanuit de navolging van Christus'. ■

ABBA VADER - BIJBELSTUDIE NT (5)

Wie is je V(v)ader?

Johannes 8: 21-59

Door: ds. N.F.L. de Leeuw, Sirjansland

Ieder mens heeft een vader. Maar wanneer je de vraag krijgt 'Wie is je vader?', levert dat soms een ongemakkelijke situatie op. Bijvoorbeeld als je in een pleeggezin woont en niet weet welke vader je dan moet noemen. Of wanneer je geadopteerd bent en je biologische vader niet kent. En als je vader een moeilijke man was/is, ontwijk je de vraag misschien liever. In geestelijk opzicht is het echter een cruciale en onontkoombare vraag.

In het Johannesevangelie gaat het om de vraag wie Jezus is. De evangelist laat zien dat Hij 'de Christus is, de Zoon van God' (20:31). Dat doet hij langs diverse lijnen, zo zagen we al in de vorige Bijbelstudie. Door de beschrijving van zeven 'tekenen', van zeven 'getuigen', maar ook door de bekende zeven 'Ik ben'-woorden. Gaandeweg het Evangelie raken er steeds meer mensen van overtuigd dat Jezus de Christus is. Dat begint met de twaalf discipelen, nadat velen zich hadden teruggetrokken en 'niet meer met Hem meegingen.' (6:66). Als Jezus dan vraagt: 'Wilt u ook niet weggaan?', klinkt de belijdenis uit de mond van Petrus: 'Wij hebben geloofd en erkend dat U de Christus bent, de Zoon van de levende God' (6:69). Maar daarna komen ook 'velen uit de menigte' tot geloof in Hem (7:31).

Anderzijds treedt in dit evangelie de tegenstand en het

ongeloof van 'de Joden' – dit zijn met name de Joodse leiders en de Farizeeën – steeds scherper aan het licht. Zo zelfs, dat was besloten dat 'als iemand zou belijden dat Hij de Christus was, hij uit de synagoge geworpen zou worden' (9:22). In het gedeelte van deze studie blijkt – dat achter de belijdenis of Jezus al dan niet de Christus is – de vraag wie je V(v)ader is!

OPNIEUW TWIST IN JERUZALEM

In Johannes 7 gaat de Heere Jezus naar Jeruzalem tijdens het Loofhuttenfeest en geeft daar onderwijs in de tempel (vers 14). Na afloop van het feest blijft Hij in de buurt en komt de volgende dag terug naar de tempel. Opnieuw geeft Hij als rabbi onderwijs aan het volk (8:1,2). Direct komen ook de Schriftgeleerden en Farizeeën, met een overspelige vrouw. Zoekend naar een reden om Hem aan te klagen (vers 6). Op meesterlijke wijze ontwijkt de Heiland hun val, door aan hun eigen zondigheid te appelleren. Daarna volgt vanaf vers 12 een twistgesprek. Wanneer de Heere Jezus dan opnieuw over Zijn Vader spreekt (vs. 16,18), volgt de vraag 'Waar is Uw Vader?' Maar wat Hij ook zegt, 'zij begrepen niet dat Hij tegen hen over de Vader sprak' (vers 27).

Wat moet het aangrijpend zijn geweest voor de Heiland, om telkens op dit onbegrip te stuiten. Juist bij Zijn eigen volksgenoten. Het is zoals verwoord in de proloog van het Johannesevangelie: 'Hij kwam tot het Zijne, maar de Zijnen hebben Hem niet aangenomen' (1:11). Tegelijk hoeven wij ons daar niet over te verbazen. Immers, 'de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem' (1 Korinthe 2:14). Maar het is wel extra schrijnend als dit geldt van mensen die de Schriften hebben ontvangen (vgl. 5:38,39). Hebben wij het getuigenis van de Heilige Schrift aanvaard? Geloven we in Jezus als de Christus, de Zoon van de levende God? Dan belijden we Hem ook als 'mijn Heere en mijn God' (20:28)!

> » Achter de belijdenis of Jezus de Christus is, zit de vraag wie je V(v)ader is! «

IK BEN

Het is opmerkelijk hoe de Heere Jezus in ons gedeelte scherp is richting de Farizeeën. Zij zullen in hun zonde sterven (vers 21). Hij heeft veel over hen te zeggen en te oordelen (vers 26). Deze scherpte is ingegeven door het feit dat zij volharden in ongeloof en het ontkennen van Wie Jezus is. Ongeloof in het getuigenis van de Schrift is immers de grootste zonde. Het staat namelijk gelijk aan het onbetrouwbaar achten van God. En dat is in strijd met Zijn diepste Wezen.

In vers 24 staat 'als u niet gelooft dat Ik *het* ben.' Het woordje 'het' is ingevoegd door

de vertalers. In het Grieks staat alleen 'Ik ben'. Dat is een verwijzing naar de Godsnaam in het Oude Testament: 'Ik ben die Ik ben (…) Ik ben' (Exodus 3:14). Zoals ook de andere 'Ik ben'-woorden in het Johannesevangelie hiernaar verwijzen. In Jezus is God Zelf op aarde gekomen. Pas na Zijn verhoging zullen de Joden dit werkelijk inzien (vers 28, ook daar 'Ik ben').

> » Wie God als Vader heeft, zal ook Jezus liefhebben en Zijn Woord aannemen «

GEESTELIJKE KINDEREN

Door geloof in de Heere Jezus en Zijn Woord, zullen ze de waarheid kennen en vrijgemaakt worden (vers 31,32). Vervolgens ontstaat verwarring bij de Joden. Ze beroepen zich op hun afkomst van Abraham. Opnieuw hebben ze niet door dat Jezus over geestelijke zaken spreekt. De vraag 'Wie is je vader?' is niet aards of vleselijk bedoeld, maar geestelijk. Dat de Joden naar het vlees Abrahams nageslacht zijn, ontkent Jezus niet (vers 37). Maar omdat ze Hem niet erkennen en Zijn Woord niet geloven, laten ze blijken dat ze geestelijk een andere vader hebben (vers 38b). De woordenstrijd komt tot een climax, als de Joden reageren door te zeggen: 'wij hebben één Vader, namelijk God' (vers 41). Nu was deze belijdenis niet vreemd in Israël, zie bijvoorbeeld Deuteronomium 32:6 en Jesaja 63:16. Het grote punt zit hem hierin, dat wie God als Vader heeft, ook Jezus als eniggeboren Zoon lief zal hebben en Zijn Woord zal aannemen (vers 42,43 – zie ook 14:23).

Hier treffen we een uitmuntende graadmeter voor het geestelijk leven. We kunnen juist ook in de kerk wel denken en doen alsof we de waarheid in pacht hebben, maar laten we het eens hebben over de vraag 'Wie is je V(v)ader?' Soms kom je mensen tegen die God geen Vader durven noemen, maar die wel allerlei strakke opvattingen hebben over God, de Bijbel, de kerk. Dan is het goed de vraag te stellen: heb je de Heere Jezus lief? Geloof je werkelijk Zijn Evangeliebood-schap? Vertrouw je op Zijn beloftewoord? Niet voor niets

schrijft Paulus in Romeinen 8:16 'Want u hebt niet de Geest van slavernij ontvangen, die opnieuw tot angst leidt, maar u hebt de Geest van aanneming tot kinderen ontvangen, door Wie wij roepen: Abba, Vader!'

LEVEN OF DOOD

In het vervolg van het twistgesprek blijkt opnieuw dat het om grote dingen gaat. Waarheid of leugen, God of duivel, leven of dood. Aangrijpend is het om te lezen dat ook de duivel geestelijke kinderen heeft (vgl. 1 Johannes 3:10). De Heiland verwijst naar het begin van de geschiedenis, toen de zondeval plaatshad (vers 44). Toen in het paradijs de eerste leugen klonk van de duivel met als doel de mens de dood in te trekken. Wat een 'vader' is dat?! Liegen en bedriegen is zijn vak. En dat om God naar de kroon te steken en mensen mee te nemen in zijn eeuwige ondergang.

Hoe totaal anders is het met hen die God in Christus als Vader hebben! Door Zijn woord in acht te nemen, zul je de dood beslist niet zien tot in eeuwigheid (vers 51, vgl. 5:24). Dat was het geheim van Abraham, de vader van alle gelovigen. Zowel uit de Joden als uit de heidenen (vgl. Romeinen 4:16 en Hebreeën 11:13). De Heilige Geest leert zingen: 'Deze God Die aard' en hemel schiep, is dezelfde God Die mij eens riep, uit het duister tot Zijn heerlijk licht, zodat ik elke dag Hem Vader noemen mag en Die Zijn liefde voor mij openbaart, mij rechtvaardig in Zijn Zoon verklaart, elke dag mij in Zijn hand bewaart, hoe groot is God voor mij!' ■

GESPREKSVRAGEN

1. **'Wie is je V(v)ader?' is een ontdekkende vraag. Levert het voor jou een ongemakkelijke situatie op als deze vraag aan je gesteld wordt? Hoe komt dat?**
2. **Wat is de geestelijke erfenis die je van je aardse vader hebt meegekregen? En als jezelf (klein) kinderen hebt: wat wil je aan hen meegeven?**
3. **Hoe reageer je op iemand die goed thuis is in de Bijbel, trouw naar de kerk gaat, maar zichzelf toch geen kind van God durft te noemen?**
4. **'Wie God als Vader heeft, zal ook Jezus liefhebben en Zijn Woord aannemen.' Wat vind je van deze uitspraak als graadmeter voor gezond geestelijk leven? Welke rol speelt de Heilige Geest hierin?**

Boekbesprekingen

Tunnelvisie - Kind van de 'Maasbach sekte'
door Danny Grootveld; uitg. GrowingStories;
ISBN 9789493089471; 336 blz; € 24,99

Als je leeftijd rond of boven de 60 is, dan heb je vast wel iets meegekregen van het grootse optreden van Billy Graham in 1958 op het Malieveld in Den Haag. Daarna kwamen opwekkingspredikers van Pinkster- en evangelische kerken snel op in Nederland tot op de dag van vandaag. Namen als Johan Maasbach en Jan van Gijs werden bekend en ook binnen 'onze kringen' kregen ze hier en daar voet aan de grond. De discussie over de doop bracht velen in verwarring. Zelfs 'overdopen' werd binnen hervormde kringen incidenteel toegepast.
In het boek 'Tunnelvisie' van Danny Grootveld, neef van David Maasbach beschrijft hij de Maasbach dynastie van binnenuit. Een onthullend boek wat leest als een thriller. Maar ook een boek wat ons waarschuwt voor wat er gebeuren kan als de mens op de troon komt te zitten en zich zaken toe-eigent die de Heere toebehoren.
Met behulp van dit boek kan er binnen onze verenigingen doorgesproken worden over de vele invloeden die vanuit allerlei evangelische kringen op ons, en nog meer op onze jongeren, afkomen.

Heimwee of bucketlist?

Veel mensen hebben een bucketlist, een verlanglijstje van dingen die je in dit leven nog wilt beleven of gedaan hebben. Dat is vaak de levenshouding van 'uit het leven halen wat erin zit'. Nog niet eens goddeloos, maar wel seculier. Ben jij ook zó'n levensgenieter?

Ik geniet wel van het leven, maar toch verbleekt alles bij de stip die God op mijn horizon heeft gezet.

Ooit las ik een boek met de titel 'Die heimwee hebben, komen Thuis'. Dát is bijzonder. Heimwee als beeld voor het leven van een christen op aarde. Hij verlangt naar Huis.

Tijdens een vakantie kun je heimwee hebben naar huis, een plek waar je daarvoor was. Maar hoe kun je heimwee hebben naar een plek waar je nog nooit bent geweest?

Dat is het vreemde aan onze pelgrimsreis: we zijn op weg naar het Beloofde Land, een plek waar we nog nooit zijn geweest, maar die tóch ons Thuis vormt. Want door de regelmatige omgang met de HEERE zijn we er al vaker geweest!

De mannenvereniging of Bijbelkring is een middel om dat heimwee te voeden, als het goed is. En natuurlijk de zondagse kerkdiensten. Die zijn een voorafschaduwing van de hemel, zoals de Tempel er een kleine kopie van was.

Check eens of je dit herkent, tijdens de zondagse erediensten en op de avonden rondom het Woord. Wat drijft jouw verlangen? Wat vult jouw bucketlist in dit leven? Dingen die jij nog graag zou willen beleven of dat wat God beloofd heeft aan Zijn Bruid? Heimwee is verlangen naar een plek, maar ten diepste naar een Persoon: Mijn Jezus… eindelijk zal ik U zien zoals U bent. Nooit meer een verkeerd beeld van U! ■

Leo de Kluijver, Schoonhoven

De Vader en een nieuwe geboorte

dr. A. Goedvree, Hellouw/Tricht

Als het gaat over de drie-enige God, dan denken velen aan deze woorden: 'van God de Vader en onze schepping, van God de Zoon en onze verlossing en van God de Heilige Geest en onze vernieuwing'. Maar dan lijkt er een afstand te bestaan tussen God de Vader en onze nieuwe geboorte door de Geest. Is dat terecht?

De wedergeboorte is de innerlijke vernieuwing van de mens. We worden als zondaar geboren, maar door een nieuwe geboorte worden we vernieuwd in ons denken, willen en voelen (Dordtse Leerregels 3/4, art. 12). Dit nieuwe leven leidt tot bekering en geloof. De wedergeboorte zien we vooral als het werk van de Heilige Geest. De Geest van God wederbaart ons (Johannes 3: 5-6). Daarbij weten we dat de 'energie' van dat nieuwe leven door de Geest uit de opstandingskracht van Jezus Christus genomen wordt (1 Petrus 1: 3).

De rol van de Vader in de wedergeboorte zien we in Zijn besluit wie er opnieuw geboren zal worden: de Vader verkiest tot een nieuwe geboorte. Dan zal de Heilige Geest dat nieuwe leven werken in de mens – en dat is mogelijk door de vergevende genade en de

opstandingskracht van Christus. Hoe groots deze gedachten ook zijn, toch lijkt het alsof de rol van de Vader in de wedergeboorte zich beperkt tot het besluit daartoe. Het gevaar dreigt dat het allemaal abstract blijft: de Vader besluit, de Zoon maakt het mogelijk en de Geest voert het uit.

Maar dan ontgaat ons de essentie van al deze dingen. De Kerk belijdt de Drie-eenheid van God: Vader, Zoon en Heilige Geest zijn één. De Geloofsbelijdenis van Nicea zegt dat de Zoon is geboren uit de Vader en dat de Heilige Geest uitgaat van de Vader en de Zoon. God is één en Zijn werken zijn één. Dat betekent dat de Vader meer betrokken is bij de wedergeboorte dan alleen het besluit daartoe. De drie-enige God legt Zich met heel Zijn wezen toe op de redding van mensen. Het is genade, barmhartigheid, goedheid en liefde wat Hem beweegt om mensen een nieuw leven te geven. En dat komt allemaal voort uit de diepste bron van het wezen van God: de Vader van alle barmhartigheid (2 Korinthe 1: 3).

Veel christenen worstelen met vragen over de uitverkiezing en de wedergeboorte: ben ik wel uitverkoren, ben ik opnieuw geboren? Dat heeft veel te maken met die abstracte gedachten over de Vader en de Zoon en de Heilige Geest. Die troosten en voeden de ziel niet. Maar als we de HEERE leren kennen als de drie-enige God, Die met heel Zijn wezen betrokken is op het behoud van mensen, dan zien we in de Vader de diepste bron van alle zaligheid, dus ook van de wedergeboorte – vol van genade en barmhartigheid.

Denkend aan de drie-enige God, wie Hij is en wat Hij doet, komen we bij de (berijmde) woorden van Psalm 27:

Och, mocht ik, in die heilige gebouwen,
de vrije gunst, die eeuwig Hem bewoog,
Zijn lieflijkheid en schonen dienst aanschouwen!
Hier weidt mijn ziel met een verwond'rend oog.

Als het gaat over het heilsgeheim van God de Vader en onze nieuwe geboorte, laten we dan luisteren naar wat Jezus zegt: 'niemand komt tot de Vader, dan door Mij' (Johannes 14: 6). Wie in Hem gelooft, mag weten dat achter het eenvoudige geloof de volheid van de drie-enige God schuilt. Dan prijs je de Vader als de overvloedige bron van alle goeds – dus ook van een nieuwe geboorte. ■

OVERLIJDENSBERICHTEN

'k Mag eeuwig zingen van
Gods goedertierenheên
Psalm 89 vers 1 (berijmd)

De HEERE heeft op 29 mei 2026 tot Zich genomen onze broeder

Aad van der Meer

In de leeftijd van 83 jaar

Wij denken met dankbaarheid terug aan zijn langdurige betrokkenheid bij onze vereniging.

Zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen wensen we de troost en nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden van mannenvereniging
'Schrift en Belijdenis'
te Capelle a/d IJssel

Ik kan gaan slapen zonder zorgen,
want slapend kom ik bij U thuis.
Alleen bij U ben ik geborgen.
Gij doet mij rusten tot de morgen
en wonen in een veilig huis.
Psalm 4:3

Op 11 juli 2026 overleed ons lid

Jaap Bakker

In de leeftijd van 84 jaar.

Zijn getuigenis te leven vanuit Gods genade en zijn heen wijzen naar het volbrachte werk van Jezus Christus zal bij ons in dankbare herinnering blijven.
Wij bidden om troost en kracht van de Heere voor zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen.

Leden en bestuur
Mannenvereniging
Schrift en Belijdenis
Hervormende Gemeente
Nijkerk.

En hen die Hij er van tevoren toe bestemd heeft, die heeft Hij ook geroepen, en hen die Hij geroepen heeft, die heeft Hij ook gerechtvaardigd, en hen die Hij gerechtvaardigd heeft, die heeft Hij ook verheerlijkt.
Romeinen 8: 30

Op 5 augustus 2026 heeft de Heere Thuisgehaald ons trouw meelevend lid

Willem Slingerland

op de leeftijd van 61 jaar.

Pim wees altijd op de Heere Jezus, en de eer van God.
Nu mag hij altijd bij Hem zijn.

Wij bidden zijn vrouw, ouders, kinderen en kleinkinderen Gods troost en nabijheid toe nu zij hem moeten missen.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften"
Moerkapelle, 19 augustus 2026

BOEKENHUIS
RIJSSEN

WELKOM BIJ BOEKENHUIS RIJSSEN

BIJBELS • BOEKEN
CADEAUARTIKELEN • SPELLEN
PUZZELS • ANTIQUARIAAT

ELSENERSTRAAT 44 • RIJSSEN • 0548 520 304

Rovero, de slimste weg naar *groei!*

ROVERO.COM

- ✓ Fruitoverkappingen
- ✓ Folietunnels
- ✓ Kassen

UW BETROUWBARE ROVERO PARTNER 55 JAAR

rovero

NIEUW VOOR PARTICULIEREN.
"ALLES VOOR THUISKWEKERS"
KWEEK.NL

KWEEK GROEIZAKEN

Bakkerij Voordijk
Ridderkerk

Made With Love

AMBACHTELIJK | BROOD | BANKET | CHOCOLADE | IJS

ALBLASSERDAM
Wilgenplein 14-16
2951 EM Alblasserdam

RIDDERKERK
Jan Steenstraat 22
2981 EG Ridderkerk

HENDRIK-IDO-AMBACHT
De Schoof 74
3341 EB Hendrik-Ido-Ambacht

ZWIJNDRECHT
Dollard 8
3332 EE Zwijndrecht

www.bakkerijvoordijk.nl

Ere zij aan God, de Vader,
ere zij aan God, de Zoon,
eer de Heil'ge Geest, de Trooster,
de Drie-een'ge in Zijn troon.
Halleluja, halleluja
de Drie-een'ge in zijn troon!

Ere zij aan Hem, Wiens liefde
ons bevrijdt van elke smet,
ere zij aan Hem, Die zondaars
in de rij van koon'gen zet.
Halleluja, halleluja
't Lam, Dat vrijkocht en Dat redt!

Ere zij de Heer' der eng'len,
ere zij de Heer' der Kerk,
ere aan de Heer' der volken,
aard' en hemel looft Uw werk!
Halleluja, halleluja,
loof de Koning en Zijn kerk!

Halleluja, lof, aanbidding
brengen eng'len U ter eer,
heerlijkheid en kracht en machten
legt Uw schepping voor U neer.
Halleluja, halleluja,
lof zij U der heren Heer'!

'Ere zij aan God, de Vader' is een vertaling van het Engelse lied 'Glory be to God the Father'. De originele tekst is van Horatius Bonar (1808-1889), oorspronkelijk in het Nederlands vertaald door J.J. Thomson. Willem Barnard (1920-2010) liet twee strofen van zijn vertaling ongewijzigd, maar wijzigde wel een regel in een andere strofe. En een strofe is door Barnard geheel bewerkt. Henry Smart (1813-1879) schreef de melodie Regent Square (melodie) voor dit lied.